

[Domov](#) > ... > [Sodni Postopki](#) > [Civilne Zadeve](#) > [Pridobivanje Dokazov](#) > [Estonia](#)

Pridobivanje dokazov

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Estonija

1 Dokazno breme

1.1 Kakšna so pravila o dokaznem bremenu?

Dokazno breme ureja člen 230 zakona o pravnem postopku (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*), ki določa, da mora vsaka stranka v tožbi dokazati dejstva, na katerih temeljijo njeni zahtevki in ugovori, razen če ni z zakonom določeno drugače. Poleg tega se lahko stranki, razen če je z zakonom določeno drugače, dogovorita o delitvi dokaznega bremena drugače, kot je določeno z zakonom, in o naravi dokazov za dokazovanje nekaterih dejstev. Razen če ni z zakonom določeno drugače, lahko sodišče v zakonskem sporu, sporu glede ugotavljanja očetovstva/materinstva, sporu v zvezi z interesi otroka ali postopku na podlagi vloge dokaze pridobi na svojo pobudo.

1.2 Ali obstajajo pravila, ki določena dejstva izvemajo iz dokaznega bremena? V katerih primerih? Ali je mogoče predložiti dokaze, da bi dokazali neveljavnost posebne pravne domneve?

Dejstva, za katerega sodišče meni, da je splošno znano, ni treba dokazovati. Sodišče lahko za splošno znano razglasi dejstvo v zvezi s tem, katere zanesljive informacije so na voljo iz virov zunaj postopka. Poleg tega ni treba dokazovati trditve stranke v zvezi z dejstvom, če nasprotna stranka priznava dejstvo. Priznanje pomeni brezpogojno in izrecno strinjanje z navedbo dejstva v pisni izjavi, poslani sodišču, ali izraženo na sodni obravnavi, na kateri se strinjanje vpiše v zapisnik. Priznanje se lahko umakne le s soglasjem nasprotne stranke ali če stranka, ki umika priznanje, dokaže, da je trditev v zvezi z obstojem ali neobstojem dejstva nepravilna in da je bilo priznanje posledica nepravilnega razumevanja dejstva. V takih primerih se dejstvo ne šteje za priznано. O priznanju se domneva, če druga stranka ni izrecno oporekala trditvi, navedeni glede dejanske okoliščine, in namera o oporekanju dejstvu ni očitna iz drugih izjav zadevne stranke.

1.3 Do kakšne mere mora biti sodišče prepričano o dejstvu, da na njem utemelji svojo sodbo?

Sodišče presodi vse dokaze z vseh vidikov, temeljito in objektivno v skladu z zakonom ter pravično in pošteno odloči, ali je trditev udeleženca v postopku dokazana ali ne, pri čemer med drugimi upošteva kakršne koli dogovore med strankama v zvezi z zagotavljanjem dokazov.

2 Pridobivanje dokazov

2.1 Ali je za pridobivanje dokazov vedno potreben predlog stranke ali lahko sodnik v nekaterih primerih dokaze pridobi na lastno pobudo?

Čeprav člen 236(2) zakona o pravnem postopku določa, da morajo na splošno pridobitev dokazov sodišču predlagati zadevne stranke, so v členu 230(3) zakona o pravnem postopku določeni primeri, v katerih lahko sodišče dokaze pridobi na svojo pobudo. Zlasti lahko sodišče, razen če ni z zakonom določeno drugače, dokaze pridobi na svojo pobudo v zakonskih sporih, sporih glede ugotavljanja očetovstva/materinstva, sporih v zvezi z

interesi otroka ali postopku na podlagi vloge.

2.2 Kateri so nadaljnji koraki, če je predlogu stranke za pridobitev dokazov ugodeno?

Če je treba za presojo dokazov pridobiti dodatne dokaze, bo sodišče to uredilo s sklepom sodišča, o katerem bodo udeleženci v postopku uradno obveščeni. Če je treba dokaze pridobiti zunaj krajevne pristojnosti sodišča, ki vodi postopek v zadevi, lahko sodišče, ki obravnava zadevo, pošlje zaprosilo za izdajo sklepa za izvedbo procesnega dejanja sodišču s krajevno pristojnostjo na območju, na katerem se lahko pridobijo dokazi. Dokazi se lahko pridobijo tudi zunaj Estonije.

Po izdaji sklepa je treba dokaze pridobiti v skladu z določbami o pridobivanju dokazov iz poglavij od 27 do 32 zakona o pravnem postopku, odvisno od vrste dokazov.

2.3 V katerih primerih lahko sodišče zavrne predlog stranke za pridobitev dokazov?

Sodišče lahko zavrne predlog za pridobitev dokazov, če:

1. dokazi niso pomembni za zadevo (predvsem če dejstva ni treba dokazovati ali če sodišče meni, da je bilo za dokaz dejstva že predloženih dovolj dokazov);
2. je v skladu z zakonom ali sporazumom med strankama dejstvo treba dokazati z neko vrsto ali obliko dokaza, vendar se zahteva pridobitev druge vrste ali oblike dokazov;
3. dokazi niso na voljo, zlasti če podatki o priči ali lokacija listine niso znani, ali če je upoštevnost dokazov nesorazmerna s časom, potrebnim za njihovo pridobitev, ali s katerimi koli drugimi s tem povezanimi težavami;
4. je predlog za pridobitev dokazov vložen prepozno;
5. potreba po pridobitvi dokazov ni utemeljena;
6. udeleženec v postopku, ki predlaga pridobitev dokazov, ne plača predplačila, ki ga sodišče zahteva za kritje stroškov pridobivanja dokazov.

2.4 Katera dokazna sredstva obstajajo?

V skladu s členom 229(1) zakona o pravnem postopku je dokaz v civilni zadevi kakršna koli informacija, ki je v zakonsko določeni procesni obliki in na podlagi katere sodišče v skladu s postopkom, določenim z zakonom, ugotovi obstoj ali neobstoj dejstev, na katerih temeljijo zahtevki in ugovori strank, in drugih dejstev, pomembnih za pravično odločitev o zadevi.

V skladu z odstavkom 2 so dokazi lahko izpovedba priče, zaprisežene izjave udeležencev v postopku, listinski dokazi, materialni dokazi, inšpekcijski pregled ali izvedensko mnenje. V postopku na podlagi vloge in v skrajšanem postopku lahko sodišče za zadostne dokaze dejstev šteje tudi druge dokaze, vključno z izjavo udeleženca v postopku, ki ni dana pod prisego.

2.5 Kateri so načini pridobivanja dokazov od prič in ali se ti razlikujejo od načinov za pridobitev dokazov od izvedencev? Kakšna so pravila v zvezi s predložitvijo pisnih dokazov in izvedenskih poročil/mnenj?

(1) Izpovedba priče

V skladu s členom 251(1) zakona o pravnem postopku se lahko kot priča zasliši vsaka oseba, ki bi lahko bila seznanjena z dejstvi, pomembnimi za zadevo, razen če je ta oseba udeleženec v postopku ali zastopnik udeleženca v postopku v zadevi. Priče morajo zagotoviti informacije o dejstvih, ki so jih neposredno zaznale. Oseba, ki je povabljen kot priča, mora priti na sodišče in pred sodiščem pričati po resnici o dejstvih, ki so ji znana. Priče so lahko namesto na obravnavo pozvane, naj predložijo pisne izjave, če bi nastop priče pred sodiščem pomenil nerazumno breme za pričo in če ob upoštevanju vsebine vprašanj in osebnih lastnosti priče pisna izpoved po mnenju sodišča zadostuje za zagotovitev dokaza. Sodišče lahko uporabi tudi zapisnik zaslišanja iz drugega sodnega postopka, če se s tem očitno poenostavi postopek in je mogoče domnevati, da lahko sodišče ustrezno presodi zapisnik brez neposrednega zaslišanja priče.

Vsaka priča se zasliši posamično. Priče, ki še niso bile zaslišane, med obravnavo zadeve ne smejo biti v sodni dvorani. Če sodišče meni, da se priča boji ali ima kakšen drug razlog, da na sodišču v prisotnosti udeleženca v

postopku ne bo govorila resnice, ali če udeleženec v postopku s poseganjem v pričanje ali kakor koli drugače usmerja pričanje, lahko sodišče za to osebo med zaslišanjem priče odredi, da zapusti sodno dvorano. V takih primerih se po vrnitvi te osebe v sodno dvorano izpoved priče prebere udeležencu v postopku, ki ima pravico zaslišati pričo. Če so v izpovedi priče protislovja, lahko sodišče pričo zasliši večkrat na isti sodni obravnavi.

V primeru pisnih izjav imajo udeleženci v postopku pravico pričam prek sodišča predložiti pisna vprašanja. Sodišče odloči, na katera vprašanja mora priča odgovoriti. Sodišče po potrebi pričo povabi na sodno obravnavo, da bi podala ustno izpovedbo.

Če oseba zaradi bolezni, starosti ali invalidnosti ali katerega koli drugega upravičenega razloga ne more priti na sodišče ali če je to potrebno zaradi katerega koli drugega razloga, lahko sodišče obišče pričo, da bi pridobilo njeno izpovedbo.

Sodišče preuči dokaze neposredno (člen 243(1) zakona o pravnem postopku). Sodišče lahko zanesljivost izjav prič preveri na različne načine, določene v členu 262(1) in (8) zakona o pravnem postopku, npr. na podlagi odstavka 1 sodišče ugotovi identiteto priče in njen poklic, izobrazbo, kraj stalnega prebivališča, povezavo z zadevo in razmerja do udeležencev v postopku. Sodišče pričo pred pričanjem opozori na dolžnost govoriti resnico in ji pojasni postopek za zavrnitev pričanja; na podlagi odstavka 8 sodišče po potrebi med celotnim zaslišanjem postavlja dodatna vprašanja, da bi razjasnilo ali dopolnilo pričevanje ali ugotovilo podlago za seznanjenost priče z dejstvi.

(2) Izvedensko mnenje

Sodišče ima pravico, da na zahtevo udeleženca v postopku pridobi mnenje izvedencev zaradi pojasnitve okoliščin, ki so pomembne za zadevo in za katere je potrebno posebno strokovno znanje. Sodišče lahko za ugotovitev veljavnega prava zunaj Republike Estonije, mednarodnega prava ali občega prava na zahtevo udeleženca v postopku ali na svojo pobudo zaprosi za mnenje izvedenca za pravno področje. Določbe o zaslišanju prič se uporabljajo za zaslišanje oseb s posebnim strokovnim znanjem, da se dokaže dejstvo ali dogodek, za pravilno razlago katerega je potrebno posebno strokovno znanje. Če je udeleženec v postopku sodišču predložil pisno mnenje osebe s posebnim strokovnim znanjem in oseba ni zaslišana kot priča, se ta mnenja štejejo za listinske dokaze. Sodišče lahko namesto odreditve izvedenske ocene uporabi izvedensko mnenje, predloženo po nalogu sodišča v drugem sodnem postopku, ali izvedensko mnenje, pripravljeno po nalogu organa, ki vodi postopek v kazenski ali prekrškovni zadevi, če se s tem poenostavi postopek in če je mogoče domnevati, da lahko sodišče ustrezno oceni izvedensko mnenje brez organiziranja nove izvedenske ocene. V takem primeru se lahko izvedencu postavijo dodatna vprašanja oziroma se tega povabi na zaslišanje na sodišče.

Izvedensko oceno opravi sodni izvedenec ali druga usposobljena oseba iz državne forenzične institucije, uradno priznani izvedenec ali druga oseba s posebnim strokovnim znanjem, ki jo imenuje sodišče. Sodišče lahko osebo imenuje za izvedenca, če ima znanje in izkušnje, potrebne za zagotovitev mnenja. Če je za izvedbo izvedenske ocene na voljo uradno priznani izvedenec, se druge osebe za izvedence imenujejo le, če so za to upravičeni razlogi. Če se stranki dogovorita glede izvedenca, lahko sodišče to osebo imenuje za izvedenca, če je sposobna delovati kot izvedenec v skladu z zakonom.

Udeleženec v postopku ima pravico izvedencu postavljati vprašanja prek sodišča. Sodišče določi, za katera vprašanja je potrebno izvedensko mnenje. Sodišče mora navesti razloge za zavrnitev kakršnih koli takih vprašanj. Izvedenci morajo svoje mnenje sodišču predložiti v pisni obliki, razen če sodišče odredi, da ga podajo ustno ali v drugi obliki s soglasjem izvedenca. Izvedensko mnenje mora vsebovati podroben opis kakršnih koli opravljenih raziskav, ugotovitve na podlagi teh raziskav in obrazložene odgovore na vprašanja sodišča.

Izvedenci morajo zagotoviti pravilno in obrazloženo mnenje glede vprašanj, ki so jim bila postavljena. Izvedenec lahko za zagotovitev mnenja preuči vsako gradivo v zvezi z zadevo, ki je potrebno, sodeluje pri preučitvi dokazov na sodišču ter od sodišča zahteva referenčno gradivo in dodatne informacije.

Izvedensko mnenje se predstavi na sodni obravnavi. Razen če je izvedensko mnenje predloženo v pisni obliki ali v obliki, ki jo je mogoče povzeti v pisni obliki, izvedenec svoje mnenje predstavi na sodni obravnavi. Sodišče lahko povabi izvedenca, ki je predložil izvedensko mnenje v pisni obliki ali v obliki, ki jo je mogoče povzeti v pisni obliki, na zaslišanje na sodno obravnavo. Sodišče lahko izvedenca, ki je predložil izvedensko mnenje, na sodno obravnavo povabi tudi, če to zahteva ena izmed zadevnih strank.

Če je bil izvedenec povabljen na sodišče, mu lahko udeleženci v postopku lahko po preučitvi izvedenskega mnenja na sodni obravnavi postavljajo vprašanja za pojasnitev mnenja. Vprašanja se lahko tudi vnaprej predložijo sodišču, ki jih nato posreduje izvedencu. Sodišče bo izključilo vsa vprašanja, ki niso pomembna za zadevo ali za katera izvedenec ni pristojen.

Določbe o zaslišanju prič se uporabljajo tudi za zaslišanje izvedencev.

(3) Pisni dokazi

Listinski dokazi so v obliki pisne listine ali kakršne koli druge listine ali podatkovnega medija, evidentiranega s fotografiranjem, video, avdio, elektronskim ali drugim načinom zapisovanja podatkov, vsebujejo informacije o dejstvih, ki so pomembna za odločitev v zadevi, in se lahko predložijo na sodni obravnavi v vidni obliki.

Za listine se štejejo tudi uradna in osebna korespondenca, odločbe iz drugih zadev in mnenja katerih koli oseb s posebnim strokovnim znanjem, ki jih sodišču predložijo udeleženci v postopku.

Vse predložene pisne listine morajo biti izvorniki ali prepisi. Če udeleženci v postopku predložijo izvornike skupaj s prepisom, lahko sodišče izvornike vrne in v spis vloži izvod prepisa, ki ga je overil sodnik. Izvorniki, vključeni v spis, se lahko na zahtevo oseb, ki so predložile pisne listine, vrnejo, ko odločba sodišča postane pravnomočna in je postopek končan. Prepis se hrani v spisu. Sodišče lahko določi rok za preučitev predložene listine, potem mora sodišče listino vrniti. V takih primerih je treba v spisu hraniti prepis listine. Če je bila listina predložena kot prepis, ima sodišče pravico zahtevati predložitev izvornika ali utemeljitev okoliščin, zaradi katerih ni bilo mogoče predložiti izvornika. Če zahteve sodišča niso izpolnjene, sodišče odloči o dokazni vrednosti prepisa listine.

2.6 Ali so določena dokazna sredstva močnejša od ostalih?

V civilnem postopku se uporablja splošno pravilo proste presoje dokazov, vendar se lahko s soglasjem zadevnih strank uporabijo omejitve. Zlasti je v členu 232(2) zakona o pravnem postopku navedeno, da noben dokaz nima predhodno določene teže za sodišče, razen če se stranki dogovorita drugače. Stranki se torej lahko dogovorita, da se nekaterim dokazom pripiše odločilna teža.

2.7 Ali so za dokazovanje določenih dejstev obvezni določeni načini dokazovanja?

Da. V skladu z zakonodajo ali dogovorom med strankama bo morda neko dejstvo mogoče dokazati le z določeno vrsto ali obliko dokazov.

2.8 Ali so priče dolžne pričati po zakonu?

Da. V skladu s členom 254 zakona o pravnem postopku mora oseba, ki je povabljena kot priča, priti na sodišče in pred sodiščem pričati po resnici o dejstvih, ki so ji znana.

2.9 V katerih primerih lahko priče zavrnejo pričanje?

Pričanje imajo pravico zavrniti naslednje osebe:

1. potomci in predniki tožnika ali toženca;
2. sestra, krušna sestra, brat ali krušni brat tožnika ali toženca ali oseba, ki je ali je bila poročena s sestro, krušno sestro, bratom ali krušnim bratom tožnika ali toženca;
3. krušni starš ali rejnik ali pastorek ali rejenc tožnika ali toženca;
4. posvojitelj ali posvojenec tožnika ali toženca;
5. zakonski ali zunajzakonski partner tožnika ali toženca in starši zakonskega ali zunajzakonskega partnerja, tudi če se je zakonska ali zunajzakonska zveza končala.

Priča lahko pričanje zavrne tudi, če bi s pričanjem sebe ali zgoraj navedeno osebo obremenila s kaznivim dejanjem ali prekrškom.

Priča ima pravico zavrniti pričanje v zvezi z dejstvi, za katera se uporablja zakon o državnih skrivnostih in tajnih podatkih tujih držav (*riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadus*).

Vsaka oseba, ki obdeluje informacije za novinarske namene, ima pravico zavrniti pričanje v zvezi s katerimi koli

dejstvi, na podlagi katerih bi bilo mogoče identificirati osebo, ki je zagotovila informacije.

Ne glede na zgoraj navedeno priča ne sme zavrniti pričanja v zvezi z:

1. izvedbo in vsebino transakcije, h kateri je bila povabljen kot priča;
2. rojstvom ali smrtjo družinskega člana;
3. dejstvom v zvezi z lastninskim razmerjem, ki izhaja iz razmerja na podlagi družinskega prava;
4. dejanjem, povezanim s spornim pravnim razmerjem, ki ga je priča opravila sama kot pravni predhodnik ali zastopnik stranke.

2.10 Ali je lahko oseba, ki zavrne pričanje, kaznovana ali prisiljena, da priča?

Da. Če priča zavrne pričanje brez upravičenega razloga, lahko sodišče naloži denarno kazen ali odredi pripor priče, ki lahko traja največ 14 dni. Pričo je treba takoj izpustiti, če poda izpovedbo ali če se obravnava zadeve konča ali ni več potrebe po zaslišanju priče.

Poleg tega priča nosi stroške postopka, nastale zaradi zavrnitve pričanja brez upravičenega razloga.

2.11 Ali obstajajo določene osebe, od katerih ni dovoljeno pridobiti dokazov?

V členu 256 zakona o pravnem postopku je določeno, katere osebe ne smejo biti zaslišane kot priče. Duhovni voditelji verskih skupnosti, registriranih v Estoniji, ali njihovo podporno osebje ne smejo biti zaslišani v zvezi z dejstvi, ki so jim bila zaupana v okviru duhovne oskrbe. Naslednje osebe ne smejo biti zaslišane kot priče brez dovoljenja osebe, v interesu katere je naložena dolžnost ohranitve zaupnosti:

1. zastopniki v civilnih ali upravnih zadevah, zagovorniki v kazenskih ali prekrškovnih zadevah in notarji v zvezi z dejstvi, s katerimi so se seznanili med opravljanjem svojih poklicnih dolžnosti;
2. zdravniki, farmacevti ali drugi zdravstveni delavci v zvezi z dejstvi, ki jim jih je zaupal bolnik, vključno z dejstvi, povezanimi s poreklom, umetno oploditvijo, družino ali zdravjem osebe;
3. druge osebe, ki so se zaradi svojega poklica ali poklicnih ali gospodarskih dejavnosti seznanile z zaupnimi informacijami, ki jih v skladu z zakonom ne smejo razkriti.

Kot priče se brez dovoljenja osebe, v interesu katere je naložena dolžnost ohranitve zaupnosti, ne sme zaslišati niti strokovno podporno osebje zgoraj navedenih oseb.

2.12 Kakšna je vloga sodnika in strank na zaslišanju priče? Pod kakšnimi pogoji je lahko priča zaslišana prek videokonference ali z drugimi tehničnimi sredstvi?

Postopek za zaslihanje prič je določen v členu 262 zakona o pravnem postopku. Zaslihanje priče se začne tako, da sodišče priči pojasni predmet zaslihanja in jo pozove, naj razkrije vse, kar ve o predmetu zaslihanja. Udeleženci v postopku imajo nato pravico priči prek sodišča postaviti vprašanja. Z dovoljenjem sodišča lahko vprašanja postavijo tudi neposredno.

Sodišče izključi kakršna koli napeljujoča vprašanja, vprašanja, ki niso pomembna za zadevo, kakršna koli vprašanja, postavljena z namenom razkritja novih dejstev, ki še niso bila predstavljena, in ponavljajoča se vprašanja. Sodišče ima pravico, da kadar koli med zaslihanjem po potrebi postavi dodatna vprašanja, da bi razjasnilo ali dopolnilo izpovedbo ali ugotovilo podlago za seznanjenost priče z dejstvi.

V skladu s členom 350 zakona o pravnem postopku lahko sodišče sodno obravnavo organizira v obliki videokonference, tako da so lahko udeleženci v postopku ali njihov zastopnik ali svetovalec v času sodne obravnave v drugem kraju in tam opravljajo procesna dejanja v realnem času. Zasliši se lahko tudi priča ali izvedenec, ki je v drugem kraju, udeleženec v postopku, ki je v drugem kraju, pa lahko postavlja vprašanja v okviru sodne obravnave, ki poteka v obliki videokonference.

Na sodni obravnavi, organizirani v obliki videokonference, mora biti pravica vsakega udeleženca v postopku, da vloži zahtevke in vloge ter oblikuje stališča o zahtevkih in vlogah drugih udeležencev v postopku, zajamčena na tehnično varen način, prav tako mora biti zagotovljena tehnična varnost pogojev sodne obravnave v zvezi s prenosom slike in zvoka v realnem času med udeleženci v postopku, ki niso navzoči na sodišču, in sodiščem. S soglasjem strank in priče ter v postopku na podlagi vloge le s soglasjem priče se lahko priča v okviru videokonference zasliši po telefonu. Minister za pravosodje lahko določi posebne tehnične pogoje za izvedbo

sodne obravnave v obliki videokonference.

3 Ocenjevanje dokazov

3.1 Ali so sodišču postavljene omejitve pri izdaji sodbe, če stranka dokaza ni pridobila zakonito?

V skladu s členom 238(3)(1) zakona o pravnem postopku lahko sodišče zavrne uporabo dokazov in dokaze vrne, če so bili pridobljeni s kaznivim dejanjem ali nezakonito kršitvijo temeljne pravice.

3.2 Ali moja izjava šteje kot dokaz v postopku, v katerem nastopam kot stranka?

V skladu s členom 267 zakona o pravnem postopku ima stranka, ki ni mogla z nobenim drugim dokazom dokazati dejstva, ki ga mora dokazati, ali ki ni predložila nobenih drugih dokazov, pravico zahtevati, da se pod prisego zasliši nasprotna stranka ali tretja oseba, da bi dokazala to dejstvo. V primeru pravne osebe se lahko pod prisego zasliši njen zastopnik.

Sodišče lahko pod prisego zasliši tudi stranko, ki mora zagotoviti dokaze v zvezi s spornim dejstvom, če to zahteva ena stranka in se druga stranka strinja.

Ne glede na zahteve strank in delitev dokaznega bremena lahko sodišče na svojo pobudo pod prisego zasliši eno izmed strank ali obe stranki, če na podlagi predhodnega postopka ter predloženih in pridobljenih dokazov ne more oblikovati stališča o resnici navedenega dejstva, ki ga je treba dokazati. Sodišče lahko stranko pod prisego zasliši tudi na svojo pobudo brez soglasja nasprotne stranke, če želi stranka, ki mora predložiti dokaze, dati zaprisežene izjave.

V poenostavljenem postopku in postopku na podlagi vloge lahko sodišče izjavo udeleženca v postopku, ki ni bila dana pod prisego, šteje za zadostno za dokaz dejstva, razen če iz ureditve zadevne vrste postopka na podlagi vloge izhaja, da so dopustne samo zaprisežene izjave udeležencev v postopku. Pri tožbi odločitev ne sme temeljiti na nobeni izjavi stranke, ki ni bila dana pod prisego.

Zadnja posodobitev: 18/04/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.